

Čtvrtá neděle velikonoční C

Někdy lidé prožívají pocit, že náš svět je nesmyslný, že lidská existence je nesmyslná. Naše nároky, které neseme v nejhlubší vrstvě své bytosti, jsou mnohdy v rozporu s životní skutečností. Naše životní cesty jsou mnohdy spletité a naše osudy poznamenány nejednou trpkou zkušeností, tragédií, která v nás zanechává stopy. Často nás potkává něco, co nejsme schopni pochopit, nejsme schopni pochopit smysl toho všeho, co se okolo nás odehrává a do čeho sami vcházíme. I pro nás věřící lidi může být obtížné odhalit skrytý smysl dění, ve který věříme, protože věříme v Boha. Říkáme někdy, kdyby byl Bůh, nemohl by toto připustit. Nemůžeme někdy sami v sobě najít důvody ospravedlnění Boha vzhledem k takovému věcem, které nás pohoršují: Spravedlivému se nedostává odměny, nevinného potká utrpení, bezpráví zůstává nepotrestáno a prosazuje se proti dobru.

A přece věříme v Boží prozřetelnost, která znamená, že i tyto věci, které nedovedeme vysvětlit, musí mít smysl. Na jedné straně jsme vedeni k tomu vidět Boha jako nějakou lhostejnou, necitelnou bytost, která sice stvořila svět, ale nestará se o něj. Takové představy o Bohu existovaly v mnoha náboženstvích. Některé formy těchto náboženství dokonce viděly v Bohu krutou bytost, která stvořila člověka proto, aby ho mohla pronásledovat. Jeho nenávisť musela být usmiřována oběťmi, to je oběťmi lidských životů. Nebo byl Bůh představován jako ten, který stvořil svět a člověka, ale který jako necitelný divák přihlíží k tomu, co se v jeho nepodařeném světě odehrává.

Pro Boha křesťanství, v něhož věříme a kterého vyznáváme, nebylo stvoření světa nějakým experimentem, ale aktem lásky. K této lásce je důvod, proč Bůh se nemůže distancovat od světa, který stvořil, proč je v něm skrze tuto lásku přítomen stále. A jméno této přítomnosti Boha v našem světě, v našem lidském dění, je Boží prozřetelnost. Tajemství Boží prozřetelnosti ukazují slova z podobenství o dobrém pastýři z dnešního evangelia. Kristus nepřišel, aby nás ovládl, ale aby nám sloužil a aby nás vedl. Nejsme mu lhostejní, jsme jeho. On nás zná a volá nás svým jménem. A my slyšíme jeho hlas všude, v každé situaci, v níž se ocitáme. To, že tak často naše cesta je tak neschůdná, není proto, že on staví na tuto cestu překážky, ale proto, že my lidé sami sobě a druhým častokrát činíme tuto cestu neschůdnou.

Je to vina našeho porušeného světa, do něhož všechno fyzické i morální zlo vešlo skrze hřích člověka, že naše životní cesta je někdy svízelná a plná nebezpečí a bolestných okamžiků. A jeho prozřetelnost spočívá v tom, že i v takovéto situaci nám naši neschůdnou cestu činí schůdnou, že nás vede a otevírá východisko. Je nám blízko, abychom se mohli chopit jeho ruky, když se ocitneme v lidsky bezvýchodné situaci. Nebudu se báti zlého, neboť Ty se mnou jsi, zpívá žalmista ve svém hymnu na dobrého pastýře, kterým je Bůh. Takto si musíme představovat prozřetelnostní působení Boha v našem lidském světě. Bůh není režisér, který nás uvádí do předem připravené životní scény, kterou pro nás vybírá, připravuje a mění od prvního do posledního jednání naší životní hry.

Bůh je ten, kdo nás vede všemi životními okolnostmi a situacemi, do nichž se rodíme a v nichž se odehrává náš život. Činí naši cestu schůdnou svou blízkostí a pomocí, svým světlem, které nám ukazuje správný směr, svou pohotovostí podepřít naši slabost a únavu, svou milostí stále nás doprovázející a otevírající v nás nové zdroje síly, odhodlání, statečnosti a vytrvalosti. Nejsme nikdy sami ani v těch nejtěžších chvílích bolestné osamělosti, úzkosti a bezradnosti, když se ovšem nevzdáváme sami jeho blízkosti. Jediná samota, do které můžeme vejít je ta, kterou si sami volíme, když odmítáme jeho pomoc nebo když nejsme schopni vidět jeho blízkost.

Milí přátelé, tajemství Boží Prozřetelnosti patří k těm útěšným pravdám naší víry, z nichž pramení naše životní jistota. Je to jistota Boží lásky, skrze níž vše v našem světě dostává svůj smysl. Obraz dobrého pastýře z dnešního evangelia je pro nás příležitostí, abychom se znovu zamýšleli nad touto pravdou a dovedli z ní udělat jeden z hlavních nosných pilířů naší životní jistoty.